

Liisa Lukkari, esh, ThM, lehtori, Metropolia Ammattikorkeakoulu
Minna Marjamäki-Kekki, esh, TtM, projektisuunnittelija, Espoon kaupunki

VALMENTAJAOPETTAJA KOULUTUKSEN JA TYÖELÄMÄN KUMPPANUUDEN VAHVISTAJANA (The Coach Teacher as a Confirmer? of the Partnership Between Higher Education and Working Life)

The goal of the Collaborative Intensity –project (2008-2011) is to produce a partnership model between higher education and working life, which can be transferred and adapted into any collaboration between different parties.

The partnership model is developed as an action research in the Espoo-Metropolia pilot project. Involved in the pilot are the Faculties of the Welfare and Functioning and Health Care and Nursing of the Metropolia University of Applied Sciences and the workers of the hospital of Espoo city and Recruiting unit of Espoo city.

Valmentajaopettaja toimii ”työkaluna” työelämän ja ammattikorkeakoulun kumppanuuden rajapinnoilla. (Käännösyritys: The aim of this lecture is to view coach teacher as a “tool” in the partnershipfrontiers between higher education and working life.) Valmentajaopettaja toimii koordinoijana, opiskelijoiden tukena ja ohjaajien ohjaustaitojen kehittäjänä. (Käännösyritys: The coach teacher acts as a coordinator, a support of the students and a developer of the the clinical instructors` guidance skills.) Hän etsii ja luo mahdollisuuksia opiskelijoiden uudenlaisten oppimistilanteiden toteuttamiselle työelämän ja ammattikorkeakoulun edustajien kanssa monialaisesti (multidisciplinary).

Lähtökohdat valmentajaopettajan toiminnalle ovat opiskelijan hyvä ohjaus ja läsnäolo harjoittelun (clinical practice) aikana. Harjoittelulla työelämässä on merkittävä osa opiskelijan ammatillisuuden, osaamisen ja työelämätaitojen kehittymisessä. Harjoittelun tulee vahvistaa moniammatillisessa työryhmässä työskentelyä. Harjoittelun osuus on kolmannes tai lähes puolet opintojen laajuudesta.

Valmentajaopettajan työskentelyn tavoitteet:

Aim number one is opiskelijoiden tukeminen ja ohjaaminen. Tavoitteena on, että opiskelija sitoutuu harjoitteluun ja harjoittelupaikkaan, joka luo edellytykset ennakoivaan rekrytointiin. Opiskelijan perehdytys on tehostettua. Opiskelijat saavat ennen harjoitteluun tuloa tervetulokirjeen. Harjoittelun alkaessa sairaalan ylihoitaja ja valmentajaopettaja pitävät informaatiotilaisuuden, jonka jälkeen valmentajaopettaja esittelee sairaalan tilat ja saattaa opiskelijat osastoille, jossa perehdytystä jatketaan. Harjoittelussa opiskelijat kokevat tärkeänä yksilöllisen ohjaussuhteen (supportive supervisory relationship) ja säännöllisen palautteen (Warne et al 2010). Harjoittelun kuluessa opiskelijoilla on valmentajaopettajan kanssa reflektio-tilaisuuksia (opiskelijakammarit –etsi tälle naseva käännös?), joissa keskustellaan oppimiseen liittyvistä ilmiöistä moniammatillisessa opiskelijaryhmässä. Valmentajaopettajalla on säännölliset osastokierrokset, joilla hän tapaa opiskelijoita ja ohjaajia antaen heille tukea ja ohjausta.

Aim number two is ohjaajien tukeminen ja pedagogisen osaamisen kehittäminen. Tavoitteena on, että ohjauksen laatu paranee. Tutkimusten mukaan oman lähiohjaajan (individualised mentorship) ja opettajan merkitys on erittäin tärkeä harjoittelun ohjauksessa (Warne et al. 2010). Lähiohjaajia informoidaan opetus suunnitelmista, oppimisen kontekstista ja autetaan teorian ja käytännön integrointia. Tutkimusten mukaan ohjaajat tarvitsevat pedagogista koulutusta (lähde?) Tavoitteena on kehittää ohjaajien pedagogisella koulutuksella ohjausvalmiuksia ja yhtenäistää ohjauksen laatua sairaalassa. Ohjaajien verkoston säännöllisten tapaamisten avulla yhtenäistetään ja kehitetään ohjauksen laatua. Ohjausmateriaalia

kehitetään ja päivitetään

ja harjoittelun lopussa kerätään palaute opiskelijoilta (Mikko Saarikosken kehittämä Cles-mittari).

Aim number three is yhteistyö ja koordinointi sairaalan ja oppilaitoksen välillä. Tutkimusten mukaan yhteyshenkilön nimeäminen edistää molempien organisaatioiden toimintatapojen ja menetelmien ymmärrystä sekä hyviksi koettujen käytänteiden vaihtoa (Hinkkanen 2002). Valmentajaopettaja koordinoi yhteistyötä koulutuksen ja työelämän välillä.

Tavoitteena on molemminpuolinen asiantuntijuus ja verkostoituminen sekä ajantasaisen tiedon vahvistuminen koulutuksesta työelämässä. Valmentajaopettaja koordinoi opettajien työelämäjaksoja, joissa asiantuntijuuden vaihto ja uudenlaisen oppimiskulttuurin luominen on mahdollista. Opettajien työelämäjaksot mahdollistavat molemminpuolisen toiminnan ymmärtämisen, asiantuntijuuden vaihdon, opettajan valmiuksien lisääntymisen ja monialaisten oppimistilanteiden toteuttamisen kliinisessä ympäristössä.

Tavoitteena on tutkimus- ja kehittämistoiminta, joka on käytännöstä lähtevää ja hyödyntää sekä työelämää että koulutusta. Tutkimusklubitominta, jossa opiskelijat alustavat työyhteisön tarpeista nouseen tieteellisen artikkelin ja tuovat tutkitun tiedon helpommin ymmärrettävässä muodossa työyhteisöön. Moniammatillinen potilastapausharjoitus kehittää sekä opiskelijan että työelämän edustajan ammatillisia valmiuksia moniammatillisen työskentelyn ja asiakkaan tilanteen arviointiin. Hankkeeseen tehdyt opinnäytetyöt tukevat sairaalan ja tulosyksikön strategiaa. Opinnäytetöiden aiheet nivoutuvat Liittyvä Voima - hankkeen osaprojektien teemoihin; potilaan turvalliseen lääkehoitoon, kuntoutumiseen, kotitutumiseen.

Kirjallisuus:

Hinkkanen Leena. 2002. Hoitotyön opettajan ja käytännön ohjaajan yhteistyö käytännön opiskelun ohjauksessa. Pro gradu –tutkielma. Tampereen yliopisto. Hoitotieteen laitos. Tampere.

Vuorinen R, Mereroja R, Eriksson E. 2005. Hoitotyön ohjatun harjoittelun sisältö, edellytykset ja vaikutukset - systemoitu kirjallisuuskatsaus. Hoitotiede 5/2005.

Warne Tony, Johansson Unn-Britt, Papastavrou Evridiki, Tichelaar Erna, Tomietto Marco, Van den Bossche Koen, Flores Vizcaya Moreno Maria, Saarikoski Mikko. 2010. An exploration of the clinical learning experience of nursing students in nine European countries. Nurse Education Today 30 (2010) 809-815.